

LBRIS

We know
books

Editor: Vasile Burlui

Redactor: Nicoleta Dabija

Tehnoredactare: Florin Georgescu

Copertă: Florin Georgescu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GÂRLAN GRIGORE, VICTORIA

Timp în timp / Victoria Gârlan Grigore. - Iași : Cartea
Românească Educațional, 2025

ISBN 978-606-057-381-4

821.135.1

Victoria Gârlan-Grigore

Timp în Timp

Grupul Editorial Cartea Românească Educațional

Copyright © Editura Cartea Românească Educațional, Iași, 2025.

Adresa: Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 2, Iași – 700124

www.ecredu.ro

Cartea Românească
EDUCAȚIONAL

CUPRINS

COLECȚIONARUL	5
CAMELEONUL	8
DIALOG	14
FARUL THRIDARANGAR 1	19
FARUL THRIDARANGAR 2	22
FARUL THRIDARANGAR 3	24
FARUL THRIDARANGAR 4	27
MARA	30
POARTA	35
MONOLOG SUB FELINAR...?	44
SUB MUȚENIA DE OCTOMBRIE	49
IUBIRI ȘI FANTEZII	56
FANTOMELE TRECUTULUI	69
MĂCEȘUL	72
SCÂRȚĂITUL DIN SPATELE UȘII	81
SUBTERANUL MITLA	85
PREA TÂRZIU	94
CÂRLIONȚ	97
MISTER ȘI TĂCERE	104
GUTUIA DIN OCTOMBRIE	108
PISICA ȘI BĂTRÂNUL	113
SATUL UNDE	
NU TE POȚI PIERDE	121
UMBRA KALESTEI	124
SUB STÂNCA TĂCERII 1	146
SUB STÂNCA TĂCERII 2	150
PREȚ REDUS, VIAȚĂ INCLUSĂ	152

FLUTURELE ALB	156
VISUL LA MANSARDĂ	160
INELUL	162
CELE PATRU ȘI CEA MICĂ	167
CEVA DIN NIMIC	174
CIOBURILE LUNII	177
STRĂINI ÎN GARĂ	182
CALOIANUL DIN SLOBOZIA	189
ALEGEREA	194
FILATELISTUL MISTERIOS	198

COLECȚIONARUL

Într-un cartier vechi din București, pe strada Augustinelor, era o cafenea minusculă, aproape ascunsă între două clădiri interbelice, unde timpul părea să fi rămas suspendat. Cafeneaua se numea „Ora Albastră”, iar pereții erau acoperiți cu ceasuri vechi, care nu arătau niciodată aceeași oră. De ani de zile, locul era vizitat de câțiva clienți fideli, oameni cu povești neterminate, care căutau un refugiu departe de agitația orașului.

În acea seară de toamnă, în cafenea intră Andrei, un tânăr cu o figură absentă, îmbrăcat în haine ponosite, care părea mai degrabă o umbră decât un om. În colțul cel mai întunecat al localului, la o masă unde abia pătrundea lumina galbenă a veiozei, stătea așezat un bărbat înalt, cu o barbă groasă și ochelari rotunzi, care își spunea „Colecționarul”.

– Te așteptam, spuse Colecționarul fără să ridice privirea din cartea veche pe care o răsfoia.

– De unde știai că vin? răspunse Andrei, ușor nesigur.

– Toți ajung aici mai devreme sau mai târziu, replică bărbatul, ridicându-și ochelarii și fixându-l pe tânăr cu o privire albastră intensă. Hai, așază-te.

Andrei se lăsă pe scaun ca și cum povara gândurilor lui era prea grea. Dintr-un colț al cafenelei, proprietarul, un bărbat bătrân cu părul alb ca spuma laptelui, se apropie discret și așază pe masă o ceașcă de cafea aburindă pentru Andrei și un ceainic pentru Colecționar.

– Nu îmi amintesc să fi comandat, murmură Andrei.

– Nu 'e nevoie. Noi știm ce are nevoie fiecare aici, îi răspunse bătrânul, apoi se întoarse la teigheaua sa, zâmbind vag, de parcă păstra o veche complicitate cu timpul.

Colecționarul scoase un carnetel din buzunar și începu să noteze ceva.

– Ai o poveste, Andrei. Și ai venit să o lași aici, nu-i așa? întrebă calm.

– Ce vrei să spui? se fâstâci Andrei.

– Ora Albastră este locul unde oamenii lasă ceea ce nu pot duce mai departe, continuă Colecționarul. Vezi tu, ceasurile acestea de pe pereți nu sunt stricate, ci păstrează orele pierdute ale fiecăruia. Aici, înăuntru, timpul nu trece pentru cei care vin. Dar odată ce pleci, povestea rămâne.

Andrei tăcea, frământând marginea ceștii. Avea senzația că, dincolo de cuvintele acestui străin, se ascundea un adevăr pe care nu îl înțelegea pe deplin.

– De ce m-ai așteptat? întrebă el într-un final.

– Pentru că ai o poveste neterminată și o povară pe care nu poți să o lași oriunde, răspunse Colecționarul. Într-un fel, toți cei care vin aici sunt călători prin poveștile lor. Iar eu... le colecționez, ca pe niște ceasuri oprite.

Andrei închise ochii o clipă, inspirând adânc. Tot ce nu spusese niciodată și tot ce sperase să uite îl ajungea acum din urmă. Fiecare cuvânt nerostit, fiecare regret, fiecare amintire care-l chinase noapte de noapte. Și atunci, brusc, începu să vorbească.

Colecționarul asculta fără să intervină, notând meticolos fiecare detaliu, ca și cum transcria un manuscris vechi și prețios. În jurul lor, cafeneaua părea să-și țină respirația, iar ceasurile continuau să bată fiecare o oră diferită, într-o simfonie dezacordată.

Când Andrei termină, simți că povestea sa devenise mai ușoară, ca o haină veche pe care o lăsa pe spătarul

scaunului. Colecționarul își ridică privirea din carnetel și îi zâmbi ușor.

– Acum ești liber, Andrei. Povestea ta va rămâne aici. Poți pleca fără ea.

Andrei se ridică încet, cu o senzație ciudată de eliberare, ca și cum toate umbrele se risipeau odată cu ieșirea din cafenea. Când trecu pragul, simți un aer proaspăt și rece, de toamnă, și parcă și lumea de afară părea mai clară, mai luminoasă.

Înăuntru, Colecționarul închise carnetelul și îl puse pe o etajeră plină de alte zeci de caiete similare. Bătrânul proprietar se apropie și îi așeză ceainicul gol pe o altă masă.

– Nu va mai fi același când se va întoarce, murmură bătrânul.

– Nimeni nu se mai întoarce același, răspunse Colecționarul.

Și în timp ce în cafenea timpul își relua cursul fragmentat, ceasurile continuau să bată fiecare propria oră, ca niște mărturii ale poveștilor rămase în urmă.

CAMELEONUL

Momentul părea suspendat între două respirații. Era liniștea aceea densă care umple aerul înainte de un eveniment important, ca o tăcere care șoptește departe, nevăzută. Ochii ei privesc fix punctul unde soarele atinge linia orizontului, și acolo, pe marginea lumii, își simte gândurile alunecând, transformându-se în ceva neclar și efemer.

Momentul acesta e asemenea unui cameleon. Își schimbă culoarea, își schimbă sensul, așa cum ea își schimbă starea de la o clipă la alta. Cândva, ar fi fugit spre altceva, spre un alt răsărit. Dar acum, e prinsă în jocul acesta subtil, unde o clipă pare un univers și un răgaz devine infinit.

Îi scapă printre degete timpul, dar nu simte nicio teamă, doar un calm misterios, ca și cum știe că totul își va găsi locul în clipa potrivită, în ritmul propriu. Privirea ei se mută încet de la soarele care scade la umbra ei, alungită pe pământ, tăcută și schimbătoare, gata să se piardă în noapte.

Acesta e momentul ei, viu și impalpabil, schimbător și vag, însă real, cât se poate de real.

Simte că ceva din ea se schimbă odată cu lumina care scade, dar n-ar putea spune exact ce. Nu e nici regret, nici bucurie, ci un fel de recunoaștere liniștită a lucrurilor care sunt și vor rămâne neschimbate. Acolo, în umbră, își simte amintirile, visurile, toate încercările și ezitățile care au adus-o aici.

Se ridică și pășește încet, lăsând în urmă locul de unde a privit răsăritul, cu un zâmbet ușor. Știe că va mai reveni, deși

nu știe când. Momentul acesta a fost doar al ei, un răgaz pe care și l-a permis să fie ea însăși, să vadă că în tot ce trăiește, chiar și în nesiguranță, există o frumusețe aparte.

Cu pași ușori, își continuă drumul, lăsând cameleonul momentului să se piardă încet în ritmul vieții, cu toate umbrele și lumina lui, undeva în sufletul ei, unde va rămâne viu.

Într-o zi, se va întoarce pe acel drum și va regăsi locul exact de unde a privit răsăritul. Poate că va fi alt anotimp, poate că pământul va fi mai uscat sau iarba mai deasă, dar locul va fi același. Și va simți cum ceva, o amintire veche și familiară, se va așeza peste prezentul ei ca o pătură caldă, alinând orice dor sau întrebare rămasă.

Va păși ușor, cu acea grijă pe care o ai față de lucrurile prețioase, și va privi din nou spre orizont, însă de data aceasta fără întrebări. Iar în momentul acela, va înțelege că nu locul în sine sau răsăritul au fost cele care contau, ci ea însăși, acolo, prezentă, schimbată și totuși aceeași.

Și poate că va râde de naivitatea cu care căuta răspunsuri acolo, la marginea lumii. Sau poate va tăcea, lăsând doar liniștea să vorbească. Iar într-o zi, un alt drum o va chema, o altă clipă va aștepta să fie descoperită, și ea va ști – nu contează când sau unde. Momentele vin și pleacă, schimbătoare și tăcute, ca un cameleon, dar lasă întotdeauna o urmă undeva, în adâncul sufletului.

Momentul crapă sub greutatea tăcerii, ca o scoarță care nu mai poate ține închisă lava ce fierbe dedesubt. În liniștea aceea aparent calmă, o fisură începe să se formeze, aproape insesizabilă la început, dar implacabilă. O secundă, și apoi încă una, până când liniștea se sparge în mii de cioburi ascuțite.

E ca și cum tot ce s-a adunat în suflet își croiește drum afară, eliberând o energie captivă. Gândurile care păreau blocate, sentimentele împietrite, toate se dezlănțuie.

Momentul acesta, crăpat și dezgolit, e o poartă prin care adevărurile necunoscute își fac loc, sunt scoase la lumină.

Uneori, e nevoie ca momentul să crape pentru a înțelege ce se află cu adevărat dedesubt. E dureros și straniu, dar din fisura asta, din ruptura care se deschide, apare o claritate neașteptată. Ca o eliberare tăcută, momentul se descompune, dezvăluind un adevăr pe care poate că îl știa de mult, dar pe care acum îl poate privi fără teamă.

– S-a crăpat momentul, zise ea, aruncându-mi o privire piezișă peste ceașca de cafea.

– S-a crăpat? mă prefac mirat. Ce, ți-a explodat și ție răbdarea?

– Răbdarea? Ha! S-a dus de mult. Zic doar că momentul ăsta nu mai rezistă, s-a făcut zob. Îl ținem cu bandă adezivă și speranțe de mâna a doua.

Râd și îi arăt telefonul, care vibrează a enșpea oară în ultimele cinci minute.

– Crezi că momentul ăsta mai are vreo șansă să rămână întreg cu atâta bombardament?

Ea oftează teatral, ridicând ochii spre cer, ca și cum ar căuta o scăpare divină.

– Momentul ăsta n-ar rezista nici dacă l-am cimentat. Alunecă de la o idee la alta ca o minge pe un tobogan.

– Așa e când trăiești viața pe fast-forward, încerc eu o scuză.

– Viața pe fast-forward? Tare. Păcat că momentul nu știe să stea pe pauză.

– Știi care-i faza? continuă ea, înfigând lingurița în cafeaua rece. Toți avem impresia că stă momentul acolo, cuminte, să ne aștepte. Dar nu, el fuge, se crapă când vrei să-l prinzi și dispăre.

– Eh, și dacă-l prindeai, ce făceai cu el? Îl puneai pe un raft să se prăfuiască?

– Ha, ha, foarte amuzant. Poate-l puneam pe raft, da' măcar era al meu. Acum pare că-mi scapă printre degete ca un pește alunecos.

– Nici măcar nu știi ce vrei de la momentul ăsta, mă prefac serios. Vrei să fie profund? Să fie intens? Să-ți aducă ce, iluminare?

– Ei, iluminare... mă lasă ea cu un oftat dramatic. Mă mulțumesc doar să nu fie la fel de crăpat ca toate celelalte.

– Bun, hai să-l lipim la loc atunci. Bandă scotch? Superglue? Ce preferi?

– Prefer o pauză, spune zâmbind ironic. Dar nu aia eternă, că mai am câteva momente de crăpat în viața asta.

Rădem amândoi și ciocnim ceștile de cafea, de parcă am face un pact tăcut că nici unul n-o să mai încerce să prindă momentele. După toate discuțiile, pare mai simplu să le lăsăm să se crape și să curgă cum vor ele, fără să ne mai batem capul.

– Știi ceva? Lăsăm toate prostiile astea și facem copii! zic eu, lovind masa cu palma.

– Oh, perfect, dă ea ochii peste cap. Să-i aducem pe lume fix într-o mare de momente crăpate. ăsta-i planul?

– Da' serios acum, zic râzând, lăsăm toate dilemele astea existențiale și ne concentrăm pe ceva concret. Copiii sunt sensul, nu?

– Așa? Păi și ce le zicem când cresc? Bun venit în viața plină de bandă adezivă a părinților voștri?

– Mda, recunosc, n-ar suna prea bine. Dar, hei, poate or să fie așa de ocupați să crape momentele lor, încât n-o să-și dea seama de ale noastre.

– Super strategie, ironic, zice ea. Planul tău e să-i ocupăm cu misiunea de a repara ceva ce nici noi n-am reușit.

– Sună ca un film de comedie, zic eu. Noi, părinți filozofi, copiii – viitori reparatori de momente. Ceva între dramă și sitcom.

– Măcar să aibă umor, îmi răspunde râzând, că la cât o să ne trezească noaptea, ne trebuie o doză serioasă.

– Vezi? Deja avem un plan. Facem copii, creștem o echipă de mici filozofi, și-i învățăm să lipească momente cu umor.

– Atunci, să fie, spune ea ridicând ceșca. Dar promite-mi că, măcar pentru ei, o să lăsăm momentele să curgă cum vor.

– Și... nimic, zic eu, cu un rânjat amar. Doar vapori. Din marele plan, din toată vorbăria asta despre copii și sensul vieții... ce-a ieșit? Un abur. Ca și cum momentul ăsta s-a evaporat de tot, lăsându-ne cu cești goale și un aer de salon ieftin de filosofie.

– Și ce-ai fi vrut să iasă? mă întreabă ea, privind undeva departe, prin fereastră. Credeai că din două-trei idei filosofice se naște ceva mai mult decât un nor de iluzii?

– Ei bine, poate da, zic eu zâmbind. Poate, nu știi, un copil măcar, unul mic, plin de întrebări și gata să ne zăpăcească.

– Așa? Vrei să ne întrebe de ce se crapă momentele? râde ea. Sau de ce noi doar vorbim și ne-nvârtim în cercuri?

– Sincer, da, îi răspund. Măcar să ne aducă puțin cu picioarele pe pământ. Dar uite cum am ajuns: filozofi fără moștenitori, cu vise făcute vapori.

– Așa-i, dar vezi, nici măcar nu-i o tragedie, spune ea încet. Poate asta e natura momentelor: vin, se crapă, dispar și lasă doar niște aburi pe care ne place să-i numim amintiri.

– Deci să ne bucurăm de aburi, nu? îi răspund, ridicând ceașca imaginar.

– Exact, spune ea. Să ne bucurăm de fiecare fumăraie de vis care ne trece prin minte și să lăsăm momentele să se evapore cum vor ele.

Ciocnim cești imaginare și râdem, privind cum încă un moment își face loc printre aburi, doar ca să se piardă din nou în uitare.

Și, într-o tăcere lungă, lăsăm totul să se piardă în fum. Fiecare dintre noi, cu ochii ațintiți spre nicăieri, înțelegând că uneori, cel mai mult ce putem face este să privim cum momentele se crapă și se evaporă. Fără răspunsuri, fără regrete. Doar cu un zâmbet tacit, știind că în acel abur poate că se ascunde o fărâmə din ceea ce căutam.

Și așa, rămânem, în mijlocul unei lumi pline de fragmente de timp care vin și pleacă, lăsând în urmă doar ecoul unei povești nespuse.